

การประเมินความเสี่ยง
การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

สำนักปลัด
เทศบาลตำบลบุญทัน
อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบุญทัน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ข้อ ๓๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนกำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลตำบลบุญทัน ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย ๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ๒)การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ๓) การจัดซื้อจัดจ้าง และ ๔)การบริหารงานบุคคล

ทั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของเทศบาลตำบลบุญทัน จะเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการผลักดันและขับเคลื่อนเจตจำนงและนโยบายการบริหารงานด้วยความสุจริต เพื่อเป็นการกำกับดูแลองค์กรที่ดีต่อไป

สำนักปลัด
เทศบาลตำบลบุญทัน
กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๘

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

เทศบาลตำบลบุญทัน อำเภอสวรรคฤหา จังหวัดหนองบัวลำภู

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หนือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ศัพท์เฉพาะและนิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)

ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น

ทุจริต - การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

ปัญหาหรือความต้องการของผู้รับบริการหรือธุรกิจตัวกลาง (Third Party หรือ Customs Broke) การอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากความยุ่งยาก (Pain Point) อุปสรรค หรือความต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการ เป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าเท่าใด นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่างๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

สินบน (Bribery) หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO ๓๗๐๐๑ With Gift Giving and Receiving)

ของขวัญ หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กัน เพื่ออภัยภัยไมตรีให้เป็นรางวัลให้ โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณ เป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษ ซึ่งมีใช้เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สิน หรือการได้รับบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการ เดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตัว หรือ หลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๕)

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา : พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้อภัยในโอกาสต่างๆ โดยปกติตาม ขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติต่อกัน

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบหรือเหตุการณ์ที่อาจมีความ เสี่ยงการทุจริตในอนาคต

โอกาส (Likelihood) : ความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ผลกระทบ (Impact) : ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) : คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงความ รุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด และผลกระทบ

ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner) : ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือ โครงการ

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

ได้แบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การคัดเลือกกระบวนการหรือขั้นตอนการทำงาน

๒. การระบุประเด็นความเสี่ยง

๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

๔. การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๖. การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการหรือขั้นตอนการทำงาน

เทศบาลตำบลสุวรรณคูหา ได้แบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย

๑. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ ตารางแสดงความเสี่ยงการทุจริต

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้น
๑. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘		
การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบน เพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต		✓
เจ้าหน้าที่มีการรับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน		✓
๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในการอนุมัติจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (เงินโบนัส) โดยการเรียกส่วนแบ่งจากบุคลากรที่มีสิทธิรับเงิน ซึ่งหากตกลงยินยอมก็จะลงนามให้		✓
การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม		✓
๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง		✓
การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้		✓
๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล		
การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน		✓
การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน		✓

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

เทศบาลตำบลสุวรรณคูหา ได้กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ ส่วนการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย มีรายละเอียดดังนี้

๑. ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ

ตารางแสดงโอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการทุจริต ๕ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดได้สูงมาก)
๔	โอกาสเกิดการทุจริต ๔ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดได้สูง)
๓	โอกาสเกิดการทุจริต ๓ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)
๒	โอกาสเกิดการทุจริต ๒ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก)
๑	โอกาสเกิดการทุจริต ๑ ครั้ง/ปี (ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น)

๒. ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

๒.๑. ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ตารางแสดงระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษ ชุมชนความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงานหรือหน่วยงานตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	แทบจะไม่มี

๒.๒. ผลกระทบทางการเงิน

ตารางแสดงระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า

ตารางแสดงการประเมินระดับค่าความเสี่ยง

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
๑. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘			
การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลา กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบน เพื่อความ รวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๒	๓	๖
เจ้าหน้าที่มีการรับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน	๒	๓	๖
๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในการอนุมัติจ่ายเงิน ประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (เงินโบนัส) โดยการ เรียกส่วนแบ่งจากบุคลากรที่มีสิทธิรับเงิน ซึ่งหากตกลงยิน ยอมก็จะลงนามให้	๒	๓	๖
การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็น คุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็น ธรรม	๓	๓	๙
๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการ กำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับ บริษัทฯ ผู้รับจ้าง	๓	๓	๙
การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีรับรอง คุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตาม รายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้	๒	๓	๖
๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล			
การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับ คัดเลือกเข้าทำงาน	๒	๔	๘
การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการ ปฏิบัติงาน	๓	๒	๖

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต เป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบ ระวังระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีแดง : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแสด : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

(ระดับความเสี่ยง = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕
๓	ความเสี่ยงระดับสูง (high Risk : H)	๙-๑๔
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓

ตารางแสดงการประเมินความเสี่ยง

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘				
การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียก รับสินบน เพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต		✓		
เจ้าหน้าที่มีการรับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน		✓		
๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในการอนุมัติ จ่ายเงิน ประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (เงิน โบนัส) โดยการเรียกส่วนแบ่งจากบุคลากรที่มีสิทธิ รับเงิน ซึ่งหากตกลงยินยอมก็จะลงนามให้		✓		

การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผล ที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใด บุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม			✓	
๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับ การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง			✓	
การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มี รับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้		✓		
๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล				
การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการ ได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน		✓		
การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็น ตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการ เลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน		✓		

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง
๑. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘		
การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มี กรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน อาจ ก่อให้เกิดการเรียกรับสินบน เพื่อความ รวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	ปานกลาง	จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน หรือแผนผัง ขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมายและ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ณ จุดให้บริการหรือ ช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน ใช้เป็นข้อมูลในการขอรับบริการ
เจ้าหน้าที่มีการรับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ ผ่านมาตรฐาน	ปานกลาง	จัดกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมปลูกจิตสำนึก ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิเสธการรับของขวัญและ ของกำนัลทุกชนิด ในลักษณะการประชุมหรือ การมอบนโยบายของผู้บริหาร
๒. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในการอนุมัติ จ่ายเงิน ประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (เงินโบนัส) โดยการเรียกส่วนแบ่งจากบุคลากรที่มี สิทธิรับเงิน ซึ่งหากตกลงยินยอมก็จะลงนามให้	ปานกลาง	การแสดงเจตนารมณ์ในการนำหลักคุณธรรม มาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ด้วยการ จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อ ยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงาน

การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบน เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	สูง	มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
๓. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง	สูง	๑. ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๒. การนำมาตรการป้องกันในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบนไปปรับใช้กับคู่สัญญา โดยกำหนดเป็นข้อตกลงในสัญญาให้ปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรการเรื่องการต่อต้านสินบนด้วย
การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้	ปานกลาง	จัดทำมาตรการการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ตรวจรับพัสดุที่รัดกุมมากยิ่งขึ้น มีการตรวจสอบการจัดทำบัญชีรายการบันทึกการรับพัสดุที่ถูกต้องรัดกุม และเน้นย้ำมาตรการ No Gift Policy อย่างเคร่งครัด
๔. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล		
การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	ปานกลาง	๑. มีการตรวจสอบให้มีการลงประกาศรับสมัครเข้าทำงานโดยเปิดเผยต่อสาธารณะ ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๒. มาตรการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครอย่างเข้มงวด โดยอาจเปรียบเทียบกับคุณสมบัติผู้สมัครในตำแหน่งคล้ายกัน และหากมีการเปลี่ยนแปลงต้องมีเหตุผลและเสนออนุมัติตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษหรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	ปานกลาง	๑. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒. การปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๓. มาตรการนำผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการมาใช้ในการเลื่อนขั้น เลื่อนเงินเดือนของบุคลากรในหน่วยงาน

นอกจากแผนบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวมาทั้งหมด ยังมีแผนบริหารจัดการ โดยให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าเรียนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง องค์กรโปร่งใสไร้ทุจริตและสินบน จัดทำโดย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ผ่านเว็บไซต์ <https://aced.nacc.go.th/> กลุ่มเป้าหมายได้แก่ กลุ่มองค์กรภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ข้าราชการหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการสร้างธรรมาภิบาล ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคล เพื่อเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรมการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมที่ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมกัน จนนำไปสู่การกำหนดพฤติกรรมกรรมการแสดงออกและวิธีการทำงานที่โปร่งใส เพื่อพัฒนาและสร้างเครือข่าย STRONG Organization และบูรณาการความร่วมมือทั้ง

ภายในและภายนอกองค์กร และเพื่อส่งเสริมให้เกิดองค์กรโปร่งใสไร้ทุจริตและสินบน (STRONG anti-Corruption and Bribery Organization) และการนำไปขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับ STRONG Model หรือ จิตพอเพียงด้านทุจริต ในหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เรื่อง องค์กรโปร่งใสไร้ทุจริตและสินบน มีสาระสำคัญดังนี้

S : Sufficient ความพอเพียง ปรับวิธีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติ จะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับอามิสสินบนโดยมิต้องจำกัดขอบเขตของการประกอบอาชีพที่สุจริต สามารถหาทรัพย์สินเงินทองได้ตามความสามารถ ทั้งนี้โดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น

T : Transparent ความโปร่งใส สร้างความรู้ความเข้าใจและวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสของโครงการต่างๆ

R : Realize ความตื่นรู้ การเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตในพื้นที่ ในชุมชน หรือในกรณีที่ปรากฏการทุจริตขึ้น หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมาแล้วและมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว

O : Onward การมุ่งไปข้างหน้า การป้องกันและการป้องปราม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการทุจริต เช่น การบูรณาการพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส

N : Knowledge ความรู้ การให้ความรู้ในรูปแบบการฝึกอบรมหรือให้สื่อเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการทุจริตแบบต่างๆ ทั้งแบบสมัยอดีต แบบปัจจุบัน และแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต การทุจริตในต่างประเทศ วิธีการป้องกัน-ป้องปรามแบบต่างๆ การเฝ้าระวัง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

G : Generosity เอื้ออาทร การพัฒนาสังคมไทยให้มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยไม่มีผลประโยชน์ตอบแทนหรือหวังผลตอบแทนในฐานะเพื่อนมนุษย์ ผ่านกิจกรรมจิตอาสา การช่วยเหลือบุคคล ชุมชน สังคมในยามวิกฤติ หรือการร่วมมือ ร่วมพัฒนาชุมชน